

GENA AP'ISTOYRΓHMATA

TOY HENRY B. RDEAUX

Η "ΓΡΗΑ - ΠΑΝΟΥΚΛΑ,"

ΝΑΠΑΥΤΙΚΑ Ξαπλωμένοι σέ διώ—τρεις καρέλλες τού καφενιού, Έβνα άτολαστικά τόν καφέ μου, ένώ μά λακάδα άπονη, μά ζεστή και χλιαρή, έλοιξε τó κορμί μου.

"Ήμουν σχεδόν μόνος, γιατί ήταν καθημερινή και οι χωρικοί έλειπαν στις δουλιές τους. Φώναξα τó γκαρσόνι νά μ' άνικήη τó τσιγάρο, μά ένώ με πληρώσε, τó ειδα νά κοιποτείται, νά κυττάξη κάτω και νά λήη με φωνή θυμαμένη :

— Πάλι για ζητιανιά βγίκες, γρηά Πανούκλα ; Ούστ από δω !

"Ή όχι και τόσο ευγενική αυτή φράση του, μ' έκαγε νά προσέξω. Είδα μά γρηά, ψηλή, μαυροφόρα, σκελετωμένη, μ' ένα πρόσωπο σάν δροιο. "Ή μακριά κ' άδύναση μύτη της, τó σουβλερό πηγούνι κ' ή καμπυλωμένη επιδερμίδα της, τήν έκαναν νά μοιάξη με μέγαλο. "Ήξερα πώς ζούσε ολιμόναχη στό τελευταίο σπίτι τού χωριού, όλημερίς κλεισμένη μέσα και βγαίνοντας τότε—πότε για νά ζητιανεί ή για νά σαβανόνη κανένα πεθαμένο.

— Γιατί, παιδί μου, άγριομιάς έτσι στη γρηούλα ; ειπα στό γκαρσόνι.

— Ποιά ; Αυτή τη στρίγγλα ; Αυτή έκανε και φόνο στά νειάτα της ! "Έκατος είκοσι χρόνια στή φυλακή. "Όλοι κάνουν τó σταυρό τους, άμα τη δούν στό δρόμο νύχτα. Ντύνει τούς πεθαμένους. Ούστ, μαρή, από δω !...

— Μήν τή διώχνεις, σου λέω. "Άσε την, τή θέλω. "Έλα κοντά, γιαγιά.

"Ή γιαγιά μ' έπλησίασε άργοπερπατώντας, πάλλον γλιστρούοντας στό χώμα, σάν φάντασμα, με τó χέρι άπλωμένο για έλεημοσύνη.

— Κάτσε πρώτα νά σέ ρωτήσω κάτι κ' ύστερα βλέπουμε... Θέλεις κανένα γλυκό ;

— "Ένα κονιάκ, άγιοι μου. Τό γλυκό δέ φελαίει σέ τίποτε.

"Ή φωνή της, καθώς έβγαινε σιωτή κ' υπόκωφη, μ' έκανε ν' άνατριχιάσω. Φάνταζε πώς έβγαινε άπ' τή μύτη της. Κάθισε σέ μά καρέλλα, άντίκρου μου, και τά μάτια της έβγαλαν φλόγες, καθώς ειδσε τó γκαρσόνι νά τής φέρη τó ποτό και νά τής τó προσφέρει με τήν άηδία ζωηραφισμένη στό πρόσωπό του.

Τό κατάπιε μονοροσούφι, χτυπώντας τή γλώσσα της ήδονικά, σκούπισε τά μαρμαίνα χείλη της και ξανάπεσε σέ σύλλογη.

— Είν' αλήθεια πώς έκανε έγκλημα, γιαγιά ; τή ρώτησα.

"Άκούγοντας τήν έρώτησή μου, πινάχτηκε σύγκορη. Με κίτταξε κατάματα με μά άλλόκοτη άγρυπιά στήν άρχή, μά ύστερα ή ματιά της μαλάκωσε σιγά—σιγά. Πάλιές άναμνήσεις πέρασαν άπ' τó μυαλό της και τά μάτια της, τά στεγνά και θολά, βούρκωσαν.

— "Ήμουν μάνα... ειπε, κ' ή φωνή της έτρισε αυτή τή φράση.

Τήν κίτταξα, μίν καταλαβαίνοντας τί λέει, μά αυτή δέν έδωσε προσοχή στήν άπορία μου κ' άρχισε νά μου μιλήη για τά περασμένα της, άργά κ' ήσυχα στήν άρχή, μά δυναμιόνοντας όλοένα τή φωνή της και ζωηρεύοντας τίς χειρονομίες της, όσο προχωρούσε στή διήγησι :

— Ναι, ήμουν μάνα... Είχα παντρευτεί στή Αίλλη μ' έναν έμπορο, καλόν άνθρωπο, μά μετρητή, πού με παραμελούσε, γιατί ειχε τó νού του στήν ταβέρνα και σίς δουλιές τού μαγαζιού του. Πάνε εικοσιπέντε χρόνια από τότε, πού φαίνονται τώρα διπλά στή οράχη μου τή βασανισμένη. Τό ειχα κρυφό παράνομο γιατί με παραμελούσε ό άντρας μου, νέα γυναίκα κ' όμορφη καθώς ήμουν, και πάντα προσπαθούσα νά τόν φέρω στά νερά μου. Μά δέν ειχαιε τήν ι δια άνατροφή και τήν ίδια μόρφωση. Δέν με καταλάβαινε κ' έ-

ποι περνούσα μά ζωή γεμάτη μοναξιά και άνία, βρίσκοντας μοναδική άνακούφισι στό γλυκό μου μικράκι, στόν Έπιέν, μαρό ένός χρόνου τότε....

"Εδώ ή φωνή της κόμπασε. "Ένα νευρικό άναφυλλητό τής έκοψε τή λαλιά και σταμάτησε λίγο, ένώ τά χέρια της έτριμαν άπ' τή συγκίνησι.

— Κάτωπε —έξακολούθησε σέ λίγο— ένας μηχανικός νούκασε ένα δωμάτιο σ' άντικρυνό μας σπίτι. "Ήταν όμορφο καλλιγράφο, φαίνονταν πολύ ευγενικό και κάθε φορά πού μ' έβλεπε, με χαριετούσε πάντα μ' ένα γλυκό χαμόγελο. Μ' έσπρωξε φαίνεται τότε ό Σατανάς, μ' έκανε νά τόν άγαπήσω τρελλά και νά ξεράσω πώς ήμουν γυναίκα ένός άλλου. Δέν λέω. "Έφταξα κ' έγώ, μά πού πολύ ίσως φταιει ή άδιαφορία τού άντρός μου. Μιά μέρα λοιπόν, ό άγαπημένος μου μού ειπε :

— Μου κάνουν μετάρησι σπή Νάντη. "Ερχεσαι και σү μαζί μου ;

— Και τó παιδί μου ; τόν ρώτησα με τρυμάρα.

— "Έχει τόν πατέρα του... .

— "Όχι, όχι ! φώναξα άτελπομένη. Τόν άντρα μου, τέτοιος πού είνε, τόν άρνω, μά τó παιδί μου όχι ! Ποτέ !

Πολλές φορές ό μηχανικός μού επανάλαβε τήν ίδια πρότασι, μά έγώ άρνιόμουν πάντα νά τόν ακολουθήσω χωρίς τó παιδί μου. Στό τέλος ύποχώρησε αυτός, γιατί μ' άγαπούσε άκόμα άρκετά και μία μέρα μού ειπε :

— Πάρε και τó παιδί, άφού θέλεις.

"Έτσι φύγαμε ένα πρωί, κρυφά άπ' όλους, για τή Νάντη. Είχα λίγα λεπτά φυλαγμένα στό μπαούλο μου και με τó μισθό τού Κλώντ —έτσι λεγόταν ό μηχανικός— περνούσαμε καλά σίς άρχές.

Πέρασαν άρκετά μήνες. "Ο Κλώντ σιγά—σιγά άρχισε νά με βαρύνει, μά έγώ, ή δυστυχισμένη κ' ένοχη γυναίκα, τόν άγαπούσα τώρα περισσότερο. "Ερχόταν άργά βράδυ, μισομεθυσημένος, μού μιλούσε άσχημα και μ' έβριζε πολλές φορές. Μιά μέρα τού ζήτησα έξηγήσεις :

— Γιατί μού μιλάς έτσι, Κλώντ ; Φταίω άραγε σ' αλήθεια ή με βαρύνεις πειά ;

— Αυτό πού σου λέω... φώναξε άγριεμένος. Παστρικό τσανάκι είσαι και σύ... "Αν δέν ήσουν τέτοια, δέν θ' άρνες τόν άντρα σου !

Μέ πήραν τά κλάματα. Μιλούσε σωστά, είν' ή αλήθεια, μά έ-

φταιγε κ' αυτός. Αυτός πρωτο-πικώσε τά μάτια του σέ μία παντρευμένη γυναίκα κ' αυτός με πήρε κοντά του στό ξένο μέρος. Τού τά ειπα αυτά κ' έφαγα τής χροιάς μου... Με κίτταξε σά λυσασσμένος, μ' έβρισε με τά πόν προσηταια λόγια και βγίρε πάλι έξω σάν τρελλός άπ' τó θημό του.

Τόν συχώρεσα και τότε, όπως πολλές φορές πού ύστερα, γιατί τόν άγαπούσα. Μά τó κακό δέν σταμάτησε ός εκεί. Μιά νύχτα, μισομεθυσημένος καθώς κοιόταν πλάι μου, ζήτησε άπόταμα και, σκουντώντας με, μού φώναξε άγρια :

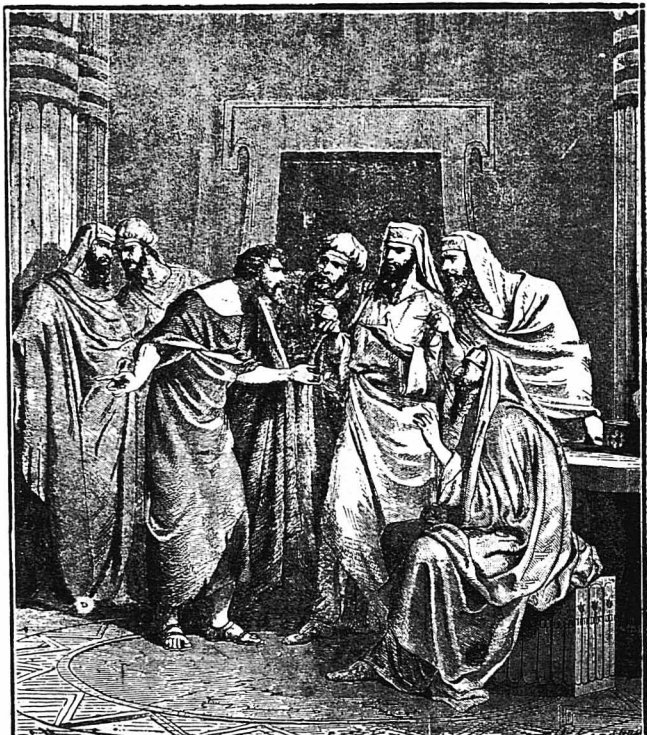
— "Όλο και με ζητινάει εκείνο τó στοιγγιλίσικο τó μορό σου. Τι σούλάει; έπει ά—άη... .

— Εφάρτετε θάχη, φίλε μου, τού άπάντησα. Αυτό κοιμάται ήσυχα—ήσυχα, σάν άγγελουδί... "Ησύχασε, κοιμήσου.

— Νάτα μας ! Αυτό μού έλεπε τώρα. Νά μού πικνεύς τó σαλιάνο τó παιδί σου. Μά έννοια σας, θά σάς βάλω και τούς διώ σέ θεογονασία έγώ... .

Μούδωσε μία γερή γροθιά κατάπτηθα, μού γύρισε άπόταμα τίς πλάτες κ' άρχισε νά σαχάλιξη σέ λίγο άνυπόφορα. "Εγώ πέρασα τή νύχτα άπτηη, χιτώντας όλόθερμα δάκρυα πικρής μεταμελείας και τó πρωί με βοήθη με μουσκεμένο τó μαξιλάρι και με τά μάτια πικραμένα και κατακόκινα. "Ήταν όμως άργά. Είχα άμαρτήσι και σεργιόμουν

Ο Ο Ο Ο ΑΠ' ΤΗ ΖΩΗ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ Ο Ο Ο Ο

'Ο 'Ιουδας πρό των 'Αρχιερέων.

μέ άνίσητη δύναμη στόν γαρμεμό της άπολείας, πού περιμένει πάντα μ' άνοιχτό τό στόμα ώλες, μιά ώλες άνεξαιρέτως, τίς παρασταρατημένες άμαρτωλές του είδους μου....

'Η καπύσασα, δσο πήγανε, και χειροπέρευε. 'Ο Κλώντ, τέλειος μεθύστακας πειά, παραμελούσε τη δουλειά του, σέ σημείο, ώστε, παρ' ώλες τίς τιμωρίες των προϊσταμένων του, χαρακτηρίστηκε άδιόρθωτος και παύθηκε άπ' την ύπηρεσία. 'Ετσι, μιάς έλειψαν τά λεπτά κ' έπειδή καταχρεωθήκαμε έντομεταξύ, γιά νά γλυτώσουμε άπ' τους δανειστές μας, τό σκάσαμε γιά τό Παρίσι. Μά άς λείπουν η' πολλολογίες....

Στό Παρίσι ξενοτέλενα όλημερίς, έτρωγα αλύπητο ξύλο τό βράδυ, καθόμιον νησικά κ' άίπινη όλη τη νύχτα, ένώ ό Κλώντ, χωρίς νά ένδιαφέρεται πειά καθόλου γιά νά βρη δουλειά, πέφταγε τόν καιρό του άπό παθέρνα σέ ταβέρνα, πίνοντας κρασί με τίς ψωροδεκάρες πούβγαζε έγώ άπ' τίς άτελειότητες μουγάδες.

Μέ δυσκολία καταφθονα νά κρύβω λίγα λεπτά γιά τό γάλα του παιδιού μου κάτω άπ' τίς πλάσκες της αιάλης, πριν άνέβω στην κοινοφυλάκιά πούχαμε νοικιάσει και μέναμε.

Φαίνεται όμως πώς αυτό τό είχε μνηστέϊ από καιρό ό Κλώντ και γ' αυτό τίς τελευταίες εκείνες ήμέρες έτρωγα περισσότερο ξύλο. Κάποτε μάλιστα μου είπε: — Αλλά είν' όλα-όλα, μορη; — Ναί.

— Γιατί τόσα λίγα σήμερα; — Μ' έκαυγε πυρετός και δέν μπόρεσα νά πλίνω περισσότερο. Με πληρώνουν με τό κομμάτια.

Τότε εκείνος κούνησε τό κεφάλι του, μούδωσε άγριεμένος μια κλωτσιά κ' έφυγε.

Μιά μέρα, εκείνη την άπύσασα ήμέρα, ήρθε μισομεθυσιένος. Ζήτησε κ' άλλα λεπτά, λέγοντάς μου πώς μ' αυτά πού τούδωσα, δέν μπόρεσε ούτε τη γλώσσα του νά βρέξη!

Τό μικρό μου ζήτησε άπ' τόν καινή κ' έμπεξε τίς φωνές. Τότε αυτός, με την πρέλλα όλοφύνηρη στά μάτια του, έβγαλε άπ' τό ζωνάρι του ένα ζουφάρι και, πρέχοντας στην κοίνα του παιδιού μου, σφύριαζε, ρίχνοντάς μου άγριες ματιές...

— Μου τά κρύβεις, παληγοναίκα τά λεπτά γιά νά πρηνέ ξανα περιόδρομο γάλα τό σαλιάρικό σου... Μά στάσου νά πού κόρημ τό λαφύγγι, γιά νά βάλης μυαλό.

'Η φροίη με κέρωσε. 'Ολα στριφογύριζαν στά θαλωμένα μάτια μου. Γρήγορα, σάν λυσσασιμένη σαύλα, του τίναξα με δύναμη ένα σκαμνί στό κεφάλι κ' αυτός, ζαλισμένος άπ' τό μεθύσι, παρατάθηκε και σωριάστηκε κάτω. Χύθηρα επάνω του και δάγκασα με μανία τό χέρι του, πού κρατούσε τό ζουφάρι. Πόνησε, τό παράτησε, τό άφραξα και μ' όλη μου τη δύναμη άρχισα νά τραβάω βαθειές χαρακιές στό λαϊμό του, στά μούτρα του, στά χέρια του, παντού όπου έθρισσα κρέας. 'Υστερα λιποθύμησα....

Όταν συνήλθα, βρισκόμιον περιστοιχισμένη από τους χωροφύλακες, οι όποιοι με συνέλαβαν....

'Εφαγα είκοσι χρόνια φυλακή. Μά αυτό δέν μου στοίχισε τόσο. 'Εκείνο πού μου στοίχισε τρομερά και με σύντριψε γιά όλη μου τη ζωή, ήταν ό θάνατος του δυστυχισμένου μου παιδιού πού πέθανε άπ' την κακοτέρας, πριν ακόμα γίνει ή δίχη μου...

Αϊτά μου διηγήθηκε ή δυστυχισμένη γρηούλα... Τίς έδωσα μερικά χρήματα κ' έφυγε σιγά-σιγά...

'Ο Θεός άς την κρίνει....

Ο Ο Ο ΓΑΥΠΙΚΑ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΑ Ο Ο Ο

ΠΑΡΘΕΝΟΣ ΠΡΟΣΕΥΧΟΜΕΝΗ

(Του Μπαθάλου Τσιλιζάλη)

ΜΙΚΡΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΑΛΦΟΝΣΟΥ ΝΤΩΝΤΕ

Ο ΛΟΓΟΣ ΤΟΥ Κ. ΕΠΑΡΧΟΥ

'Ο κ. έπαρχος άποφάσισε νά περιοδέυση στην έπαρχία του, άρχίζοντας από την κομπολι των Νημερών, όπου γίνονταν εκείνη την ήμέρα πανηγύρι. Μπύρε λοιπόν στό άμάξι του και ξεκίνησε.

Καθώς προχωρούσε, συλλογίζονταν τόν πολυούλογο λόγο πού έπρεπε νά εκφάνηση πρός τους κατοίκους της κομποπόλεως των Νημερών, χαϊδεύοντας τό μούτι του.

Σέ λίγη ώρα πρόβαλε εμπρός του ό δρόμος της κομποπόλεως, γεμάτος σκηνή, την οποία έχούσανε ό μεσημεριόπιπος ήλιος. 'Ο άέρας έκαυγε και φανόταν σάν νάβγαζε σπύδες. Στην άκρη του δρόμου, επάνω στις κατασκονισμένες φρελιές, είχαν σακαραλώσει άμέτρητα τζιτζίκια, πού χαλούσαν τόν κόσμο με τά τραγούδια τους.

'Εξαφνα, ό κ. έπαρχος αντίκρισε άριστερά του ένα μικρό δάσος από πράσινες βελανιδιές, πού κινούσαν τά κλαδιά τους σάν νά τόν προσκαλούσαν κοντά τους:

— 'Ελα λοιπόν εδώ, κέρμε ξεπαρχε, νά συντάξης τό λόγο σου. Θα τόν γράψης καλύτερα κάτω άπ' τόν ίστω μας.

'Ο κ. έπαρχος πήδησε από τ' άμάξι του, χωρίς νά διαστάσει και παρόγγειλε στους άνθρώπους του νά τόν περιμένουν, γιατί θά πήγαινε στό μικρό δάσος γιά νά έτοιμάσει τό λόγο του.

Μέσα στό μικρό δάσος με τίς πράσινες βελανιδιές, ύπήρχαν πουλιά, λουλουδία και πηγές. Κι' επειδή όλα αυτά τά μικρά άθάνα πλάσματα δέν είχαν ιδεί ποτέ τους έπαρχο, ρωτούσαν χαμηλόφωνα τό ένα τό άλλο, πούός ήταν ό ύραίος ξένος πού πλανιόταν ανάμεσά τους με τη χροσοκέντητη προσωαλίδα του. 'Αλλά κανένα δέν ήξερε νά τά πληροφορήσει.

Στό μεταξύ ό κ. έπαρχος, γοητευμένος από τη δροσιά και τη σαγιάμιά του δάσους, κάθησε κάτω από μία βελανιδιά κ' έβγαλε ένα μεγάλο φύλλο χωρτιού.

— Είχε καλλιτέχνης! φώναξε ή καρδερίνα.

— 'Οχι! παρατήρησε ό σπύνος. Δέν μπορεί νάνα καλλιτέχνης και νάχη χροσοκέντητη προσωαλίδα. 'Εγώ νομίζω πώς είνε κανένας κριγρητας...

— Όπτε τό ένα είνε, όπτε τό άλλο, τοίς δέξοιμε ένα γέριμο άνδρόν, πού είχε κελαιδίρησε όλο τό καλοκαίρι στόν κήπο του κ. έπαρχου. Είχε έπαρχος!

Κι' άμέσως όλο τό μικρό δάσος έμψήρωσε:

— 'Ακούτε; Είχε έπαρχος!

Είχε έπαρχος!...

— Πόσο φαλακρός είνε, Θεέ μου! παρατήρησε ένας κορυδαλλός με μακρό τσουλούφι.

— Είχε κακός άνθρωπος; ρώτησαν τά γιούλια.

— Καθόλου! άποκώθημε τό γέριμο άνδρόν.

'Η δόλωσις του άνδρονού καθήσασε τά πουλιά και ξεανάρχισαν νά κελαιδούν. 'Ο κ. έπαρχος ρίχτηκε με τά μούτρα στο γράφιμο του πανηγυρικού του λόγου. Μά τί παράξενο πράγμα! 'Η έμπνευσι του είχε σταματήσει. Μοσχοβολούσαν τόσο ώραία τά λουλουδία, κελαιδούσαν τόσο πρέλλα τά πουλιά, μουρμουρίζαν τόσο γάργαρα ή πηγές!

'Ετσι ό κ. έπαρχος, μεθυσιένος άπ' τ' αόληματα και ζαλισμένος άπ' τους κελαιδισμούς, πέταξε μακριά τό μούτι και τό χωρτί, ξεπλώθηκε άνάσκελα και μισόλεισε τά μάτια του.

Κι' όταν ύστερα από κάμποση ώρα ό άνθρωπος του κ. έπαρχου, άνησιχώνοντας γιά την άπουσία του κυριου τους, προχώρησαν στό μικρό δάσος, βρέθησαν μπρός σ' ένα θέαμα, πού τους έκαυσε νά δπισθοχωρήσουν κατάπληκτοι.

'Ο κ. έπαρχος ήταν πεσομένος μπροστά πάνω στό χόμα, με τό στήθος άνοιγμένο, σάν τους άλλους. Είχε βγάλει τη στολή του και, μασώντας μενεξέδες, έγραφε... ένα ποίημα!